

God ljudmiljö inom förskolan

Team:

Angelica Ugrinovska, Fröafalls förskola avd. Sörgården, Tranås Kommun.

Mål:

En god ljudmiljö på vår förskola.

Delmål:

Lugnare måltider, lugnare tambur, mindre spring i korridoren.

Bakgrund:

Antal barn: 23 barn i åldern 1-6 år.

Redan innan projektet startade har vi åtgärdat vissa bullerfaktorer. Vi har haft mycket kontakt med en annan förskola i kommunen, som varit med i ett annat projekt för att dämpa bullret. Denna förskola har gett oss en hel del tips, både praktiska och pedagogiska. Vi har:

- bytt ut alla bordsskivor till ljuddämpande
- satt tennisbollar på stolarna
- köpt ett öra att hänga på väggen, som lyser rött när det låter för mycket
- lagt filt el.dyl. i leksaksbackar
- sorterat mer leksaker (för att inte ha för mycket leksaker i stora backar)
- delat upp lekställena, delat barnen i mindre grupper
- vistats mycket ute
- dämpat belysningen vid måltider
- stängt av telefonen över lunch och vilor
- pratat med barnen om att det är skönt för öronen när det är lugnt och tyst, och att öronen inte mår bra när det låter för mycket.

Förändringar:

Trots dessa åtgärder insåg vi att det finns mycket mer vi kunde göra för att minska bullret. Flera situationer under dagen kändes fortfarande högljudda.

För att kartlägga vår förskolas problemområden inledde vi med att personalen fick fylla i enkäten ”Bullrets när, var, hur”. Utifrån de svaren kunde vi sedan utläsa när och var under dagen vi upplevde situationen som värst. Svaren blev under måltiden, vid på- och avklädning i hallen och tiden mellan två aktiviteter. Det är under dessa delar av dagen vi har vidtagit följande åtgärder:

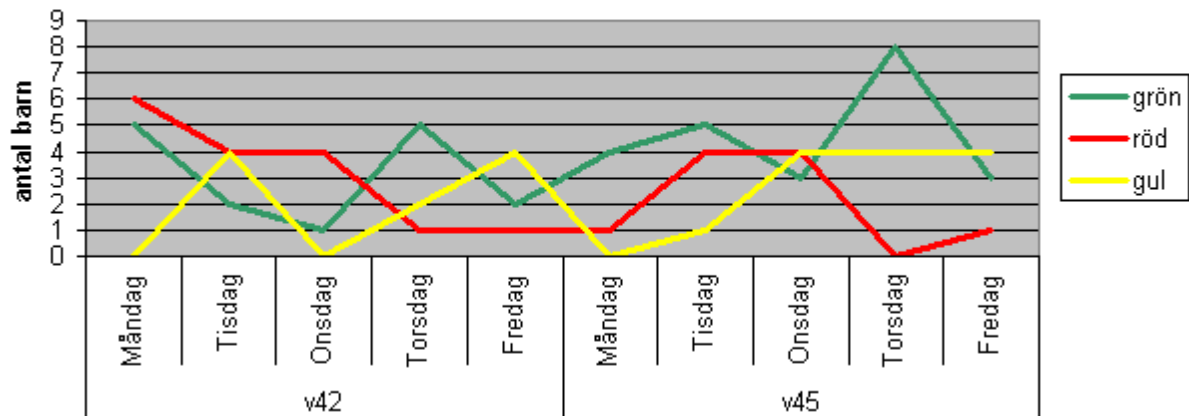
Bestickkorgar på borden: För att minska slamret med besticken innan vi ska börja äta så sätter vi alla bestick i korgar när vi dukar och ställer fram på borden. Sedan delar vi inte ut dem till barnen förrän de har mat på tallriken.

Fruktskålar på borden: För att minska på springet från bordet har vi bett kokerskan om att få en fruktskål till varje bord som vi ställer fram redan när vi dukar. Då behöver vi inte gå och hämta frukten efter maten och barnen dukar inte av förrän de har ätit sin frukt.

Begränsat antal barn i tamburen: För att minska ljudnivån i tamburen låter vi endast några barn i taget klä på sig samtidigt.

Stoppsskyltar i korridoren: För att minska springet i korridoren har vi satt stoppskyltar på golvet som påminner barnen om att de inte får springa i korridoren.

Barnens mätning, Fröafalls Förskola Sörgården

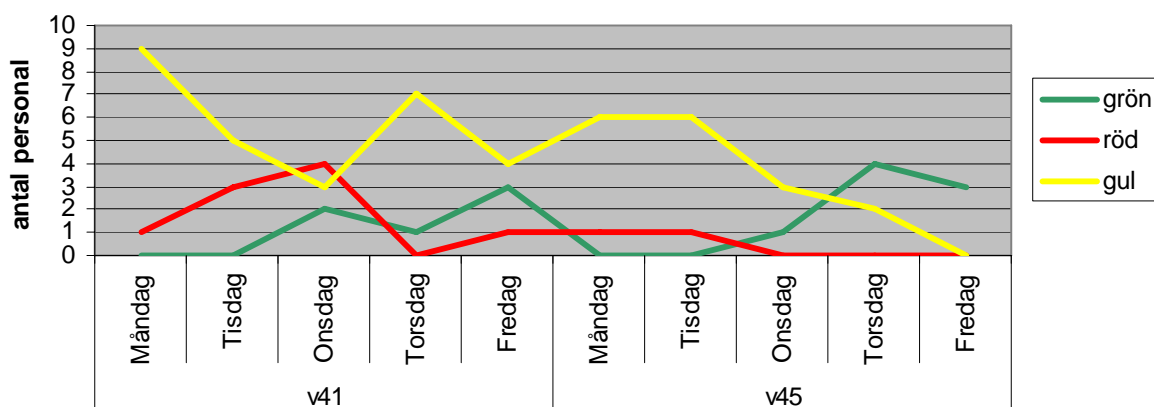

		grön	röd	gul	
v42	Måndag	5	6	0	
	Tisdag	2	4	4	
	Onsdag	1	4	0	
	Torsdag	5	1	2	
	Fredag	2	1	4	
v45	Måndag	4	1	0	
	Tisdag	5	4	1	
	Onsdag	3	4	4	
	Torsdag	8	0	4	
	Fredag	3	1	4	

Metoden vi använt oss av för att se om förändringarna gett resultat bygger på "ljödörat" vi har på väggen. "Ljudörat" lyser grönt när ljudnivån är behaglig, gulorange när det börjar bli för högt och rött när det är för hög ljudnivå för öronen. Vi gjorde lappar i de färgerna som barnen fick stoppa ner i en låda med en skåra i locket på. Efter att förändringen utfördes fick barnen, de som är mellan 3-6 år, gå en och en till lådan där de fick frågan hur deras öron mådde. De tog varsin lapp och lade i lådan. Detta upprepades vid minst fem mättillfällen.

Tyvärr fungerade inte metoden så bra som vi hade hoppats på. Barnen tog ibland en röd lapp på grund av att de sett ljudörat blinka till i rött en kort stund under måltiden. Eller valde de en färg på lappen som de tyckte var fin. Eftersom vi inte tyckte att metoden fungerade så bra gjorde vi bara mätningen efter två av förändringarna. Vi ansåg att det skulle krångla till det ännu mer för barnen om vi skulle använda oss av en ny metod.

Hur har din ljuddag varit?, Personal Fröafalls Förskola

		grön	röd	gul
v41	Måndag	0	1	9
	Tisdag	0	3	5
	Onsdag	2	4	3
	Torsdag	1	0	7
	Fredag	3	1	4
v45	Måndag	0	1	6
	Tisdag	0	1	6
	Onsdag	1	0	3
	Torsdag	4	0	2
	Fredag	3	0	0

Tyvärr så har flera av enkäterna försvunnit för oss så vi kan inte redovisa mer än vecka 41 och 45 och det går heller inte att motivera några trender av resultatet.

Summering:

Våra delmål:

- Att få lugnare måltider: De små förändringar vi har gjort har lett till lugnare måltider. Barnen har inte kunnat sitta och slamra med sina bestick, eller tappa dem på golvet. Vi har minskat på springet från bordet, både på oss personal och på barnen. Allt har funnits på bordet från början.
- Att få lugnare hallsituation: När vi har få barn i hallen blir det betydligt lugnare, konflikterna mellan barnen minskar, och det finns inte lika många kompisar att prata med heller längre. Däremot är vi personal ibland slarviga och skickar ut för många barn i hallen samtidigt. Då blir det genast rörigare. Det är oss personal det hänger på om vi ska få en lugnare hallsituation.
- Mindre spring i korridoren: i början när skyltarna kommit upp och vi pratade med barnen om detta fungerade det bra och de påminde varandra. Efter en tid var de vana vid skyltarna och glömde bort att de inte fick springa. Det gäller att vi personal tänker till på nya metoder för att de inte ska falla tillbaka i gamla mönster.

Vi upplever att vi har fått barnen mer medvetna om buller, bra och dåliga ljud för öronen. De ser på vårt öra på väggen när de låter för mycket. Det blir ett konkret sätt för barnen att prata om ljud.

Vi tycker att det har varit lätt att göra förändringarna och att de har gett positivt resultat. Däremot var mätningarna svåra att genomföra, barnen hade svårt att förstå varför de gjorde dem och hur de skulle välja färg.

Nästa steg:

- Vi fortsätter att uppmärksamma barnen på buller. Vi ska föra dialog med barnen om ljud.
- Vi som deltagit i projektet "God ljudmiljö inom förskolan" ska fortsätta att inspirera våra kollegor inom ämnet.
- Vi kommer att fortsätta med de förändringar som vi redan genomfört.
- Våra stolar på förskolan kommer inom den närmaste framtiden att behöva bytas ut och då köper vi in stolar med inbyggd ljuddämpning.
- Vi avser att göra en ny undersökning i vår med hjälp av enkäten: "Bullrets när, var, hur?" Ser vi då att det finns nya problemområden eller att de gamla kvarstår så får vi se vad vi kan göra mer för förändringar.

Men det är barn vi arbetar med, de måste få höras och så länge som vi har så stora barngrupper som vi har idag kan vi inte få det optimalt.

GOD LJUDMILJÖ INOM FÖRSKOLAN

Team:

Therese Ottosson Tengvall, Fröafalls förskola avd. Norrgården.

Mål:

Övergripande mål:

- att få en god ljudmiljö på vår förskola.

Delmål:

- att få lugnare måltider.
- att få lugnare hallsituation.
- att få lugnare mellan två aktiviteter, ex. efter lunch.

Bakgrund:

På Norrgården har vi 21 barn i åldrarna 1-6 år. Vi har koncentrerat oss på att göra våra mätningar tillsammans med barnen mellan fyra och sex år, alltså 15 barn.

Redan innan projektet ”god ljudmiljö inom förskolan” startade, hade vi vidtagit en del åtgärder för att minska bullret på vår förskola. Vi har haft mycket kontakt med en annan förskola i kommunen, som varit med i ett annat projekt för att dämpa bullret. Denna förskola har gett oss en hel del tips, både praktiska och pedagogiska.

Vi har:

- bytt ut alla bordsskivor till ljuddämpande.
- satt tennisbollar på stolarna.
- köpt ett öra att hänga på väggen, som lyser rött när det låter för mycket.
- lagt filt el.dyl. i leksaksbackar.
- sorterat mer leksaker (för att inte ha för mycket leksaker i stora backar).
- delat upp lekställena, delat barnen i mindre grupper.
- vistats mycket ute.
- dämpat belysningen vid måltider.
- stängt av telefonen över lunch och vilor.
- pratat med barnen om att det är skönt för öronen när det är lugnt och tyst, och att öronen inte mår bra när det låter för mycket.

Förändringar:

Trots dessa åtgärder insåg vi att det finns mycket mer vi kunde göra för att minska bullret. Flera situationer under dagen kändes fortfarande högljudda.

För att kartlägga vår förskolas problemområden inledde vi med att personalen fick fylla i enkäten ”Bullrets när, var, hur”. Utifrån de svaren kunde vi sedan utläsa när och var under dagen vi upplevde situationen som värst. Svaren blev under måltiden, vid på- och avklädning i hallen och tiden mellan två aktiviteter. Det är under dessa delar av dagen vi har vidtagit följande åtgärder:

1. Bestickkorgar på borden vid frukost och lunch, för att barnen inte ska sitta och slamra med besticken innan de behöver använda dem. Pedagogerna delar sedan ut besticken till barnen när de behöver dem.
2. Fruktskål på bordet redan innan vi börjar äta lunch. Då behöver ingen gå ifrån bordet för att hämta den sedan.
3. Begränsat antal barn i hallen samtidigt i tamburen för att få en lugnare påklädning.
4. Sätta stopp-skyltar på golvet i korridoren. Vi ville minska springet i korridoren, eftersom det blev stött och rörigt där mellan två aktiviteter. Vi satte upp lite grimasövningar som barnen kunde göra framför spegeln i väntan på att alla skulle bli klara efter lunchen, och erbjöd barnen att sitta och titta i sina dokumentationspärmar.
5. Bra och dåliga ljud för örat: Vi ville medvetandegöra barnen om bra och dåliga ljud för örat. Vi har därför, tillsammans med barnen, pratat om och skrivit upp barnens förslag på två stora papper (grönt för bra ljud och rött för dåliga ljud) vad som är bra respektive dåliga ljud för våra öron. Vi har sedan kunnat fylla på med fler förslag allteftersom barnen kommit på mer bra och dåliga ljud.

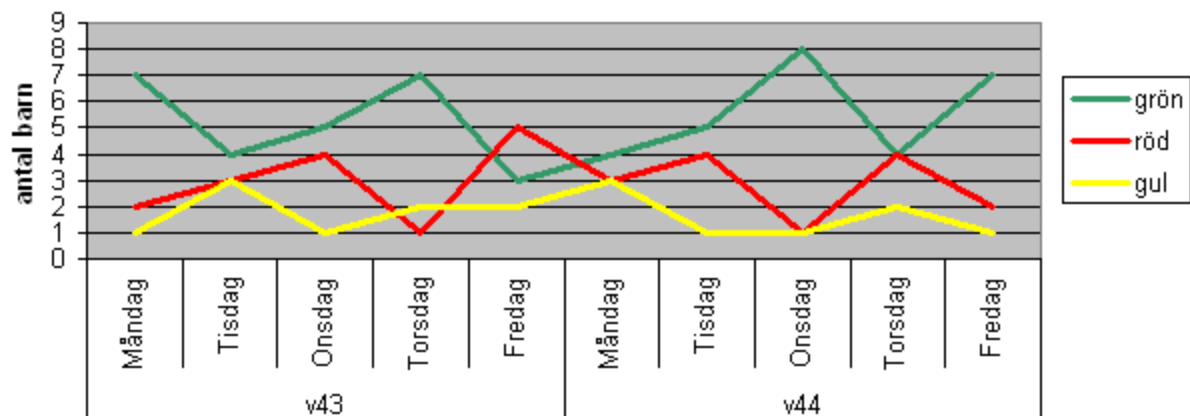
Dessa metoder använde vi för att involvera barnen i mätningar och tester:

1. Bestickkorgar: Direkt efter lunchen fick ett barn i taget gå fram till en låda på ett bord. På bordet låg gröna, gula och röda lappar. (Vi ville använda oss av dessa färger för att knyta an till örats färger på väggen) Barnet fick frågan: Hur mår dina öron idag när vi åt lunch? Bra? (grön) Sådär? (gul) Dåligt? (röd). Barnet tog den lapp som stämde bäst överens med hur han/hon upplevt lunchen och lade den i lådan.
2. Fruktskål på bordet: mätningen gick till på samma sätt som mätningen med bestickkorgarna.
3. Efter påklädningen kom ett barn i taget ut till groventrén. Där fanns lådan och lapparna i grönt, gult och rött. Barnet fick frågan: Hur mår dina öron idag när du klädde på dig? Barnet tog den lapp som stämde bäst överens med hur han/hon upplevt påklädningen.
4. Stopp-skyltarna, grimaserna och pärmarna som sysselsättning mellan två aktiviteter i väntan på att alla skulle bli färdiga, blev svår att mäta tillsammans med barnen. Få mätningar blev verkligen genomförda, så de gav inget mätbart resultat.
5. Bra och dåliga ljud för örat: Vi har försökt att få barnen mer medvetna om ljuden, för att få dem att bli observanta och dämpa sig när det låter för mycket. Vi upplever att barnen har blivit mer medvetna om ljud. Men det gäller att hela tiden hålla den dialogen vid liv. Ingen mätning inom detta område har gjorts med barnen.

Resultat:

Här är resultatet av våra mätningar tillsammans med barnen:

Barnens mätning, Fröafalls Förskola Norrgården

		grön	röd	gul
v43	Måndag	7	2	1
	Tisdag	4	3	3
	Onsdag	5	4	1
	Torsdag	7	1	2
	Fredag	3	5	2
v44	Måndag	4	3	3
	Tisdag	5	4	1
	Onsdag	8	1	1
	Torsdag	4	4	2
	Fredag	7	2	1
v45	Måndag	7	2	1
	Tisdag	8	2	0
	Onsdag	4	4	2
	Torsdag	6	2	2
	Fredag	7	2	1

Metoden vi använt oss av för att se om förändringarna gett resultat bygger på ljudörat vi har på väggen. Örat lyser grönt när ljudnivån är behaglig, gulorange när det börjar bli för högt och rött när det är för hög ljudnivå för öronen.

Vi upprepade varje mätning minst fem gånger. Tyvärr fungerade inte mätningen så bra som vi hoppats på. Om vi ska utläsa något av mätningen, kan vi se att de flesta barn oftast valde grön färg. Barnen tog ibland en röd lapp på grund av att ljudörat blinkat till i rött någon enstaka gång under måltiden. Ibland kunde vi misstänka att barnen valde en färg de tyckte om.

Tyvärr har flera av våra enkäter från ”Hur har din ljuddag varit?” försvunnit för oss, så vi kan inte visa och motivera några trender i dessa mätningar.

Summering:

Våra delmål:

- Att få lugnare måltider: De små förändringar vi har gjort har lett till lugnare måltider. Barnen har inte kunnat sitta och slamra med sina bestick, eller tappa dem på golvet. Vi har minskat på springet från bordet, både på oss personal och på barnen. Allt har funnits på bordet från början.
- Att få lugnare hallsituation: När vi har få barn i hallen blir det betydligt lugnare, konflikterna mellan barnen minskar, och det finns inte lika många kompisar att prata med heller längre. Däremot är vi personal ibland slarviga och skickar ut för många barn i hallen samtidigt. Då blir det genast rörigare. Det är oss personal det hänger på om vi ska få en lugnare hallsituation.
- Att få lugnare mellan två aktiviteter: i början när vi pratade mycket med barnen om detta och alternativen (grimaser och pärmor) var lite nytt och spännande fungerade det bra. Efter en tid lockades inte barnen av detta längre. Det gäller att vi personal tänker till på nya aktiviteter som barnen kan sysselsätta sig med den lilla stunden som så lätt blir rörig.

Vi upplever att vi har fått barnen mer medvetna om buller, bra och dåliga ljud för öronen. De ser på vårt öra på väggen när de låter för mycket. Det blir ett konkret sätt för barnen att prata om ljud.

Nästa steg:

Vi fortsätter att uppmärksamma barnen på buller. Vi ska föra dialog med barnen om ljud. Vi som deltagit i projektet "God ljudmiljö inom förskolan" ska fortsätta att inspirera våra kollegor inom ämnet. Vi fortsätter med våra förändringar som vi varit nöjda med.

Eftersom stunden efter lunchen upplevs som jobbig fortfarande, gjorde vi en förändring för att den skulle bli bättre. Tidigare läste barnen i två grupper med barn från båda avdelningarna tillsammans. Det var p.g.a väntan innan båda avdelningarna hunnit äta färdigt som gjorde att den stunden blev väldigt rörig. Nu läser vi istället på båda avdelningarna. När vår avdelning har ätit färdigt följer en personal med barnen direkt in i lärummet. Detta gör att i korridoren, där barnen tidigare väntade på att läsvidan skulle börja, finns nu inga barn alls som kan stöka, utan det blir alldeles lugnt och tyst för de minsta som ska gå till sin sovvila.

På liknande sätt kommer vi att fortsätta diskutera de situationer som kan upplevas som lite stökiga och fortsätta ha en diskussion om hur vi kan få en god ljudmiljö inom förskolan: "Hur kan vi få den här situationen lugnare?" "Vad händer om vi gör så här istället?" "Var behövs personalen bäst då?" o.s.v.

Vi har tänkt att vi ska fortsätta med "Bullrets när, var, hur" för att se om situationen har påverkats av våra åtgärder.

Ev. byts våra stolar ut så småningom, då väljer vi stolar med inbyggd ljuddämpning. Antalet barn i våra barngrupper är för högt. Detta påverkar givetvis också ljudnivån. Om vi ändrar till en småbarnsavdelning och en för de äldre barnen får vi ner barnantalet något på den yngsta avdelningen.

Ju mer medvetna barn och personal blir om buller, desto mer inspirerande blir det att fortsätta jobba med bullersänkande åtgärder!